

Wijk aan Zee 2021

Helemaal bekomen van de schok ben ik nog niet.

Een Nederlandse winnaar van TataSteel 2021. Jorden van Foreest. Wat een succes! Meer punten dan Carlsen en Caruana, tegen welke hij comfortabel remise hield.

Aan de krankzinnige slotronde ging een spannende 12^e ronde vooraf. Anish (Giri) kreeg daarin een geweldige stelling tegen achtervolger Firouzja. Hij liet het glippen en kreeg een eindspel van toren, a,b, g- en h-pion tegen toren en paard. Dit was gewonnen maar hij won het niet, en bleef daardoor met nog 1 ronde voor de boeg op slechts een half punt voorsprong van Firouzja, Caruana en Jorden (Van Foreest).

In de laatste ronde kwam Anish vrijwel verloren te staan tegen David Anton. Jorden won, en Firouzja leek ook te gaan winnen. Caruana speelde remise. Als Anish remise zou houden zou hij de eerste plaats delen met Firouzja en Jorden. Wat bleek nu: de regels schrijven voor dat bij gelijk eindigen van meer dan 2 spelers alleen die twee spelers met de hoogste Sonnenborn-Berger score een tie-break spelen. In dit geval zou Firouzja afvallen!

Anish hield inderdaad remise, op zijn tandvlees. En dat in de Najdorf variant van het Siciliaans waarover hij zelf een cursus heeft gemaakt. Het was nu dus niet meer relevant of Firouzja zou winnen of remise zou houden. Een Nederlandse winnaar van TataSteel 2021 stond vast! Maar wie zou die winnaar worden? Tie-break time! Voor deze tie-break tussen Anish en Jorden wilden de organisatoren dat Firouzja en zijn tegenstander op een ander bord verder zouden spelen, om geen last te hebben van de tie-break. En dat midden in hun partij! Kom op nou!! Dit kan toch niet???

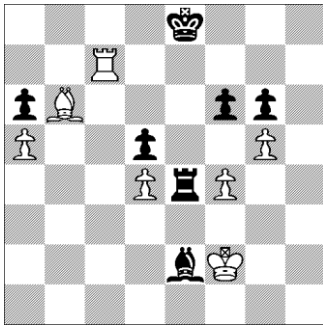
Het is alsof tijdens Wimbledon de nummer 20 en 24 van de wereld op het Centre Court hun partij spelen in de halve finales, en dat ze hen dan vragen om door te spelen op baan 1 omdat Nadal en Djokovic op het Centre Court moeten spelen. Beste wedstrijdleiders van TataSteel, dit hadden jullie toch kunnen voorzien na ronde 12? ¹

Naar verluidt stond Firouzja nog gewonnen op het moment dat men hem verzocht op te krassen naar een ander bord. Meteen daarna gaf hij zijn voordeel weg en werd het remise. Dit betekende dat er slechts 2 spelers op de eerste plaats eindigden. Zie ik hier een complot van de wedstrijdleiding om Firouzja niet gedeeld eerste te laten worden? Zou wel heel zuur geweest zijn voor hem om op Sonnenborn-Berger af te vallen voor de tie-break. En dat nadat hij in de vorige ronde een verloren stelling tegen Anish remise had gehouden. Het enige dat je hem nog kan "verwijten" is dat hij in de eerste ronde tegen Carlsen verloor. Zou men dit "verhuis-verzoek" ook aan Carlsen hebben durven uitbrengen?

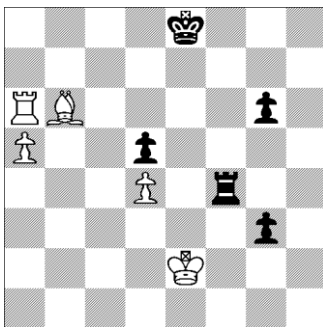
Maar goed, tie-break dus. Na 2 remises in reguliere snelschaakpartijen kwam de Armageddon-partij waarin Anish (wit) 5 minuten had en Jorden 4, elk voor 60 zetten zonder increment. Daarna 3 seconden increment per zet. Anish moet deze partij winnen, Jorden is bij remise toernooiwinnaar.

¹ Het schijnt dat de mogelijkheid tot verplaatsen van een partij naar een ander bord in het reglement staat, maar ik vind dat toch zeer merkwaardig.

Ik belicht het slot van die Armageddon partij tussen Anish en Jorden.

In het NOS filmpje dat je in het artikel [hier](#) kunt zien (het eerste filmpje in het artikel), zie je deze stelling bij 1 minuut 22 seconden. Jorden vervolgde hier met **56.. Txf4+??** (Geeft zomaar de looper weg. Wat is dit voor waanzin?) **57. Kxe2 fxg5** **58. Ta7** Bij het doen van deze zet gooide Anish zijn looper om en 1 of 2 pionnen. Hij zette alles netjes in eigen tijd recht. Goed te zien in het NOS filmpje. **g4** **59. Txa6** **g3**

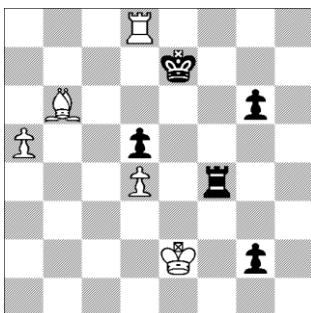
Anish vervolgde met: **60. Ta7??**

Ongetwijfeld nog in de schrik gespeeld van het omgooien van de stukken en de verloren tijd, kostbare seconden, met de 60^e zet in zicht, daarna zouden de spelers er 3 seconden per zet bij krijgen .

Hier moet je **60.Ta8 +** spelen en dan ga je met de toren naar c1 om de g-pion te stoppen. Bijvoorbeeld: **60. Ta8+ Kd7** **61. Td8+ Ke7** **62. Tc8** **g2** **63. Tc1** en het is uit. Als zwart met **63... Tg4** de pion dekt wint wit hem na **64. Kf2**. Een eindspel na torenruil is gewonnen voor wit omdat hij de d4-pion nog heeft. Anders was het met alleen de a-pion het bekende geval van looper van de verkeerde kleur. Na de 60e zet kregen de spelers er 3 seconden per zet bij.

Na **60 Ta7** staat zwart gewonnen, in plaats van wit. Het vervolg was: **60.. g2** **61. Ta8+** (één zet te laat!) **Kd7** **62. Td8+ Ke7** en de g-pion promoveert. Anish leunde achterover, verbijsterd over wat hij had aangericht en zijn klok telde af tot de "vlag" viel. **0-1**

De slotstand van deze partij ziet u hieronder.

Een schaakgezegde luidt: schaken is de tragedie van één tempo.

Een betere illustratie daarvan dan deze partij is er niet.

Ik constateer dat Anish in ronde 12 en in de tie-break kansen heeft laten liggen, en dat Jorden vrijwel geen fouten heeft gemaakt en elke kans greep die hem geboden werd.

Jorden dus terecht kampioen. Wat een ongelooflijk succes!!

Wat jammer dat de toernooizaal niet gevuld kon zijn met enthousiaste schaakfanaten om dit live mee te maken. Dat dat nu net dit jaar moet gebeuren!

Arme Anish! Hij nam het bijzonder sportief op. Klasse! Net als in 2018 tegen Carlsen werd hij ook nu 2^e door de tie-break te verliezen. Nu kon hij het zichzelf wel een beetje verwijten. Hij had immers in de vorige ronde een gewonnen stelling remise laten lopen. In 2018 mocht boos zijn op Gawain Jones. Die won een stuk tegen Carlsen, weet u nog? Maar Jones wist toen niet eens meer remise te maken vanuit een gewonnen stelling en verloor nog! Hierdoor eindigden Carlsen en Anish gedeeld op de 1^e plaats en Carlsen won de tie-break.

Inmiddels gaan er geruchten op social media dat Firouzja vindt dat men hem van zijn partij heeft bestolen. Hij is een campagne gestart genaamd: "stop the steal" (stop de diefstal). Dit kan nog worden omgedoopt in: "stop the steel". Firouzja heeft al contact opgenomen met ene D. Trump om zijn strategie te bepalen. Hij verzamelt aanhangers om de directiekamer van TataSteel te bestormen. Er heeft zich al een man in dierenvel met buffaloorns en tatoeages aangemeld en ook anderen die geloven in de gevreesde Pi-Anon theorie, welke behelst dat wedstrijdleaders van TataSteel zich enkele uren voor de speelronden beginnen vergrijpen aan de weerloze pionnen. Onderzoek moet uitwijzen of zwarte pionnen vaker slachtoffer zijn van deze praktijken dan witte.²

Ik heb dit keer de commentaren van Peter Leko en mede-commentatoren gevolgd, en dat was echt schitterend. Dat ga ik volgend jaar zeker weer doen. Allerlei trucjes die de toppers gebruiken en die voor mij als eenvoudige speler achter de coulissen blijven lichten ze toe.

Garry Kasparov stuurde naar aanleiding van Jordens overwinning de volgende tweet:

Garry Kasparov ✓
@Kasparov63

Congratulations to Jorden van Foreest, the first Dutchman to win the traditional Wijk aan Zee supertournament in 36 years. Long past are the days when the local players were considered ripe targets! Great news for a great chess nation. NL

Het zeer geslaagde TataSteel 2021 is niet de enige reclame voor ons mooie spel. Het effect van de Netflix film "The Queens Gambit" zweept de schaakwereld al langer op. Schaakborden en stukken kun je al nergens meer krijgen, klik [hier](#) voor een artikel daarover in The Guardian. En de servers die de TataSteel schaakpartijen verwerkten werden zo warm als een kernreactor in meltdown.

Wij schakers zijn weer hip, net als in 1972 ten tijde van de Spassky – Fischer match. Daar draagt het schitterende succes van de jonge, frisse en fotogenieke Jorden zeker aan bij.

Dear friends: let's enjoy it while it lasts!

² De in Amerika beruchte QAnon theorie lijkt overgewaaid naar Wijk aan Zee en is kennelijk overgemuteerd naar het schaakbord! Zou het een virus zijn?